

tooverwerk van grijze en zilverachtige kleuren!" 1)

Maar ook andere snaren kan de Meester doen trillen. Zie zijn „Kinderen der Zee”. Het leed is over dezen nog niet gegaan. Alles is hun nog spel. Ze varen met een schuitje in een plas of visschen naar garnalen en hopen als ze

Maaltijd” of hunkeren naar de koeken, als in „De Pannekoekenbakster”, het blijven zulke echte kinderen, ze geven zich, zooals ze zijn: nonchalant, begeerig en onbekommerd. Dat gewone juist geeft die groote aantrekkelijkheid aan de voorstellingen.

Niet alleen aan het strand, of in

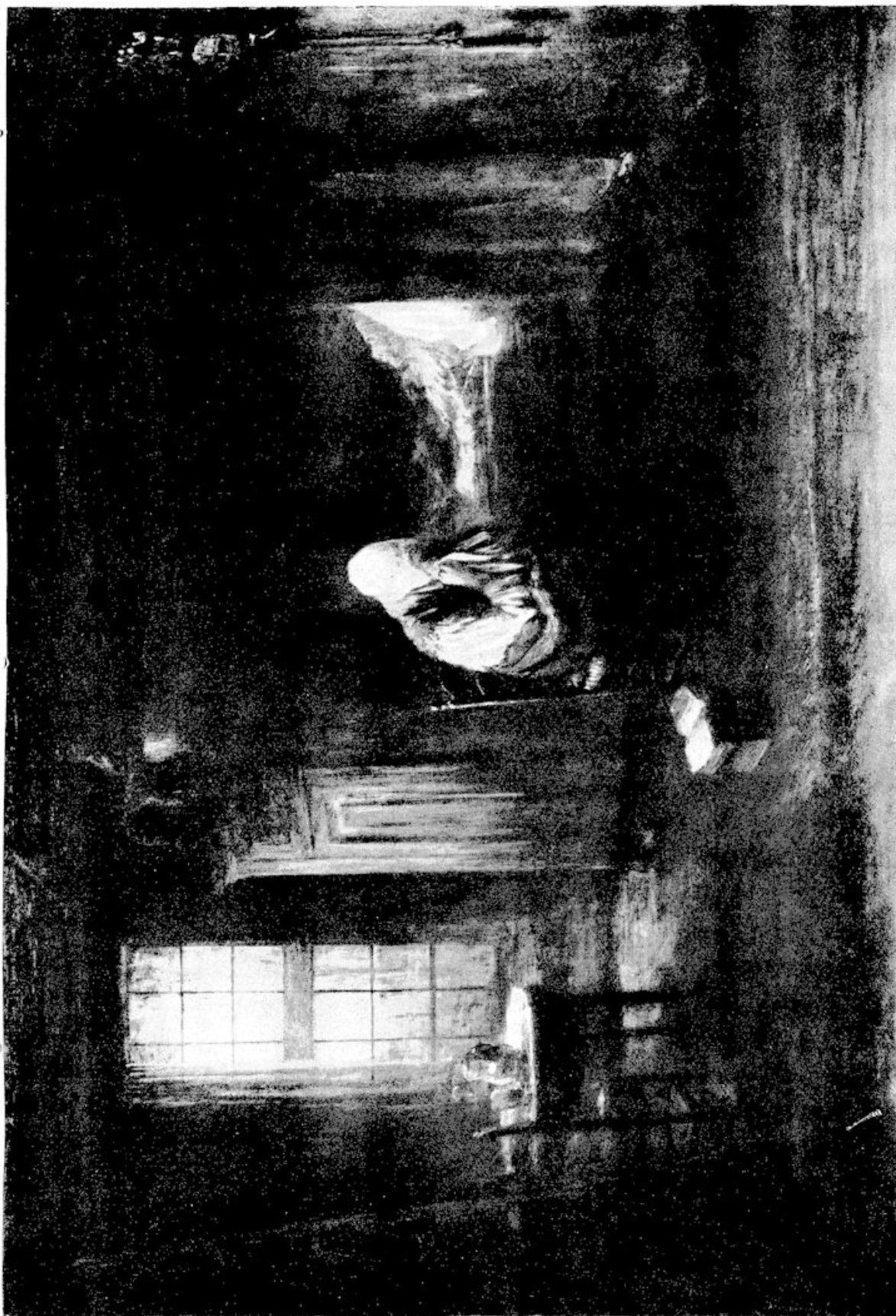
Het Noodsein.

groot zijn met een schip naar zee te gaan op rijker vangst. Ze zijn beminnelijk, omdat het echte kinderen zijn; dat ze wat vuil en armelijk gekleed, wat bruin en mager zijn, schaadt aan onze liefde niet. Wat lacht de zee hun toe, dezelfde zee, die ze misschien binnen enkele uren tot weezen zal maken.

Dezelfde kinderen geeft de Schilder ook in zijn binnenhuisjes te zien. Wanneer ze eten, als in „De schrale

huis, maar ook langs velden en wegen „vond” Israëls zijn schilderijen. Ouden en jongen zijn hem daar welkom, eerst in elkanders gezelschap als in het groepje „Zandvoortsche vrouwen” of met hun beiden, een zekere tegenstelling vormend, als in „Moeder en Zoon”; later is één figuur voldoende om te boeien, als in „Langs velden en wegen.” Hoe kan men het die menschen aanzien wat langen weg ze achter den rug hebben en hoe zwaar hun die vracht valt. 't Is een zich voort-

1) Hans Martin.

ALLEEN OP DE WERELD.

sleepen langs het pad. De jongeren gaan gebogen onder hun vracht en den ouden drukt de last der jaren reeds zoo, dat de wandeling op zichzelf al hun inspanning vordert.

Van een anderen strijd dan dien om brood spreekt „*De signaalgevende ruiter*” of „*Het noodsein*.” 't Is de strijd tegen de elementen. „Een bruine sterke knol met waienden staart, staat te mid-

streken, vlug, haast wild neergezet, die knol geworden is, met zijn licht glimmende flanken, hoe uit die donker grauwe kwak een profiel kwam en een luid schreeuwende mond; hoe die grijze lap met één gedurfde, verfloos eindigende penseelveeg neergezet is. En toch die schijnbare eenvoud van bewerking bedriegt; want overal vinden we weer in verwarrende en verrassende wijze

De Naaischool.

den van het windgeweld en een zwarte kerel daarop, die een grauwe lap — een vlag is het nauwelijks te noemen — zwaait, en hard tegen den storm in iets schreeuwt, naar het ver liggende schip. Een verregende hond, met hangenden staart en één poot bibberig opgeheven, staat er naast” 1). De indruk van dit alles is zoo overweldigend, dat men het loeien van den wind en het geluid van den golfslag meent te hooren. Dit is een voorbeeld van Israëls' werkwijze van de laatste jaren, toen hij tevreden scheen, als de toeschouwers maar een diepen, machtigen indruk ondergingen.

„Het is verwonderlijk eens na te gaan hoe uit die paar bruine penseel-

tinten en tintjes aangebracht, die het effect volmaken.”

Er zijn in het visschersleven momenten, die zich telkens herhalen, maar wier beteekenis toch altijd belangwekkend blijft. 't Is het komen en gaan, het landen en vertrekken, dat van zooveel beteekenis is bij ons volk aan de duinen, omdat de wreede zee zoo vaak de thuiskomst vertraagt en helaas ook zoo vaak het genomen afscheid tot een laatst vaarwel maakt. Is het wonder, dat weemoed het hart van de achterblijvenden vervult.

Israëls heeft deze gevoelens meermalen door zijn schilderstukken vertolkt o. a. in zijn „*Naoogen*” en „*In afwachting*”. Ze zitten op het duin of aan het strand, zijn modellen; ze zien hun geliefden na of staren in zee,

1) Hans Martin.
XXX